

туземни традиции. Прочес, ако и да можемъ да прѣдполагаме че Иванъ Никиу се е ползвувалъ отъ хрониката на Ивана Малала, Зотенбергъ не е склоненъ да признае за правдоподобно, че „Иванъ Никиу е ималъ прѣдъ очи послѣдната редакция отъ съчинението на Ивана Малала.“¹⁰⁾ Изобщо въпросътъ за изворите на нашата хроника и нейните отношения къмъ Ивана Малала не може да се счита за доста добрѣ разрѣщенъ; сходствата ѝ съ Малала, както се види, основаватъ се на това, че и двамата хронисти сѫ се ползвали отъ общи извори.¹¹⁾

Цѣлата хроника на Ивана Никиу, както видѣхме, е раздѣлена на 122 глави, отъ които въ 120-та сѫ изложени извѣстията, що се отнасятъ до нашата история. Въ тази глава се разказва за събитията, на които самъ Иванъ Никиу е билъ свѣрбъменинъ, а именно за събитията, които сѫ станжли във Византия слѣдъ смъртта на Хераклий I (610—641). Ето какъ ни прѣдстава той тѣзи събития.

„Слѣдъ неговата (на Хераклий) смърть, ромсентъ имахъ междуособна война заради синоветъ на императрица Мартина, които тѣ (ромсентъ) обявихъ за лишиени отъ прѣстола, за да възкачятъ на него синоветъ на Константина. (Възстаниците) бидоха поддържани отъ Валентина, който дѣйствуваше паедно съ Филагрий и привлече къмъ себе всичката армия и прѣмни въ Халкидонъ; понеже той мислеше и казаше: „силата на Мартина състои (само) въ тълпа войници на синоветъ ѝ.“ Той придоби съгласието на всичките войски, за да извикатъ Филагрий отъ заточение. Тогава младиятъ Хераклий, придруженъ отъ едно голѣмо число свещеници, монаси и почтени епископи, качи се на императорските кораби и прѣминалъ (пролина), като се упъти за Халкидонъ. Той се обѣрилъ съ възвание къмъ войските, умолявайки ги, и имъ каза: „не се отричайте отъ християнското добродушие, като се обявявате срещу мене. Направете миръ съ Бога и покорете се на завѣщанието на баща ми, който е толкова прѣтърпѣлъ за тази земя.“ Той ги увѣри, че ще уснови сина на брата си, че ще го направи съучастникъ въ (управлението на) империята, и че нѣма да има между тѣхъ нико война, нико кръвь. Той получи съгласието на всичките патриции и имъ каза, че ще върне Филагрий отъ заточение. Валентинъ, като видѣ, че цѣлиятъ народъ го признава и му изказва спокойно покорностъ, отиде съ Доменициана и другите патриции, и тѣ коронисахъ младия Константинъ, единът отъ синовете на Константина, поб-стария синъ на Хераклий I, който (съ името) Хераклеонъ бѣ изведенъ отъ свещения купелъ. Слѣдъ това всички мирно се раздѣлихъ. Но (възстаниците) не дозволихъ на този миръ да трае. Малко слѣдъ покачването на Константина на прѣстола, тѣ показахъ поб-голѣма враждебностъ срещу двамата императори, т. е. срещу Хераклий II и младия Константинъ. Сатаната хвѣрли раздори между Хераклий II и армията, и веднага войските отъ провинцията Кападокия се пуснаха да правятъ злини и съставихъ едно писмо, за което казахъ,

¹⁰⁾ Notices et extraits, pag. 129 и 130. Подробно гл. въ Journal asiatique, t. 10, 460—465.

¹¹⁾ K. Krumbacher, Geschichte der byzantinischen Litteratur, Mюnchen, 1891. 153.